

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/138

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 19. studenoga 2020.

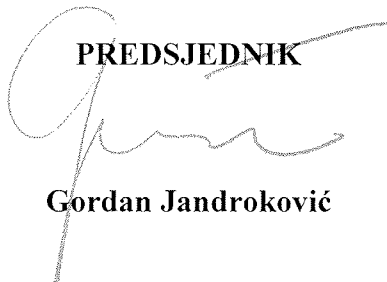
**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 54. stavka 2. Zakona o obrani ("Narodne novine", br. 73/13, 75/15, 27/16 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18 i 70/19) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 19. studenoga 2020. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra obrane dr. sc. Marija Banožića i državne tajnike mr. sc. Zdravka Jakopa i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-06/10
URBROJ: 50301-29/23-20-7

Zagreb, 19. studenoga 2020.

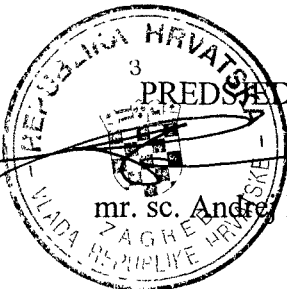
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18 i 70/19) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra obrane dr. sc. Marija Banožića te državne tajnike mr. sc. Zdravka Jakopa i Branka Hrga.

3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJAMA
POTPORE MIRU UJEDINJENIH NARODA**

**PRIJEDLOGA ODLUKE O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U OPERACIJAMA
POTPORE MIRU UJEDINJENIH NARODA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Na marginama 73. zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda u rujnu 2018. predstavljena je Inicijativa Glavnog tajnika Antonia Guterresa pod nazivom *Action for Peacekeeping-A4P* koju je podržala i Republika Hrvatska pridruživanjem Izjavi o zajedničkim obvezama prema mirovnim operacijama Ujedinjenih naroda. Ovom Izjavom afirmira se načelo prvenstva političkog rješavanja sukoba kao i uloga operacija potpore miru u funkciji potpore političkom procesu te se od država članica Ujedinjenih naroda ujedno traži ispunjavanje preuzetih obveza, uključujući i nastavak sudjelovanja u operacijama potpore miru.

Svrha operacija potpore miru je pridonijeti stvaranju dugoročno stabilnog, sigurnog i naprednijeg okruženja, a jačanje vladavine prava, poštovanje ljudskih prava i sigurnost temeljni su preduvjeti za ispunjenje toga cilja. Ujedinjeni narodi i dalje su glavno jamstvo međunarodnog mira i sigurnosti, raspolažući sveobuhvatnim okvirom za multilateralnu suradnju u upravljanju krizama.

U odgovoru na rastuće zahtjeve operacija potpore miru i kompleksnost sigurnosnog okruženja u kojima se takve operacije odvijaju, Republika Hrvatska aktivno podupire Inicijativu *Action for Peacekeeping-A4P* radi jačanja sposobnosti i kapaciteta operacija potpore miru Ujedinjenih naroda. Kao prioritarna ocijenjena su sljedeća područja: popunjavanje nedostajućih ključnih sposobnosti u pojedinim operacijama potpore miru (helikopterske sposobnosti, frankofone sposobnosti, povećanje postotka sudjelovanja žena), jačanje sposobnosti za brzi razmještaj snaga u roku od 30 odnosno 60 dana te zaštita najugroženijih skupina, s posebnim naglaskom na jačanje mjera za prevenciju i utvrđivanje odgovornosti osoblja Ujedinjenih naroda za spolno zlostavljanje i iskorištavanje.

Na temelju Odluke o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda od 31. listopada 2018. (Narodne novine, broj 98/18), pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2019. i 2020. sudjelovali su u tri operacije potpore miru Ujedinjenih naroda na području Azije, Afrike i Bliskog istoka, i to u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP), u Zapadnoj Sahari (MINURSO) i u Libanonu (UNIFIL).

Republika Hrvatska namjerava zadržati svoju prisutnost i vidljivost u ovim operacijama potpore miru, čime potvrđuje svoju poziciju odgovorne članice međunarodne zajednice, spremne na aktivan angažman u postizanju globalne sigurnosti.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Predlaže se da Hrvatski sabor donese odluku kojom će se odrediti sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda u 2021. i 2022.

Operacija potpore miru Ujedinjenih naroda u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP)

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP) sudjeluju od kolovoza 2002. Odlukom od 31. listopada 2018. u 2019. i 2020. bilo je odobreno sudjelovanje do deset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske. Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske obavljali su zadaće koje se odnose na provedbu ophodnji u područjima postaja, zadaće na promatračkim postajama, zadaće obilaska pakistanskih vojnih postrojbi i utvrđivanja trenutačnog stanja uzduž linije razdvajanja. U području operacije jedan pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske obavljao je dužnost časnika zdravstvene struke, a ostali dužnosti vojnih promatrača.

Operacija UNMOGIP uspostavljena je Rezolucijom 47 (1948) i Rezolucijom 91 (1951) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda s mandatom osiguranja prekida vatre između indijskih i pakistanskih snaga sigurnosti u Kašmiru te povlačenja svih naoružanih snaga na njihovo područje. Kako ne postoji suglasnost Indije i Pakistana oko mandata UNMOGIP-a, operacija se ne produžuje donošenjem novih rezolucija na godišnjoj razini već traje u kontinuitetu i može biti okončana jedino na temelju posebne odluke Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.

Na pogoršanje sigurnosne situacije u području odgovornosti misije utjecao je samoubilački napad propakistanske militantne skupine Jaish-e-Muhammad na konvoj indijskih sigurnosnih snaga početkom 2019. te posljedični indijski odgovor zračnim napadima na navodni kamp Jaish-e-Muhammad u Pakistanu. Istodobno, na prostoru Indije raste hindu nacionalizam koji se sve učestalije očituje u djelovanjima pojedinaca i skupina protiv muslimanskog stanovništva. Pojavom pandemije COVID-19 smanjen je intenzitet sukoba u području operacije.

S obzirom na dosadašnja iskustva dugogodišnjeg sudjelovanja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP) i mogućnosti stjecanja novih znanja i vještina u međunarodnom okruženju, predlažemo nastavak sudjelovanja u ovoj operaciji upućivanjem do devet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2021. i 2022., uz mogućnost rotacije.

Operacija potpore miru Ujedinjenih naroda u Zapadnoj Sahari (MINURSO)

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru u Zapadnoj Sahari (MINURSO) sudjeluju od prosinca 2002. U skladu s Odlukom od 31. listopada 2018. u operaciju se moglo uputiti do osam pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, dok je stvarno upućeno po sedam pripadnika u jednoj rotaciji. Od listopada 2019. u operaciji potpore miru u Zapadnoj Sahari (MINURSO) sudjeluje šest pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u svojstvu vojnih promatarača, a od rujna 2020. sudjeluje pet pripadnika

po rotaciji. Temeljne zadaće uključuju provedbu ophodnji u području odgovornosti zapovjedništava marokanske vojske i Fronte Polisario (pobunjenički pokret naroda Saharavi sa sjedištem u susjednom Alžiru koji nastoji okončati marokansku okupaciju bivše španjolske kolonije, teritorija Zapadne Sahare).

Operacija MINURSO uspostavljena je Rezolucijom 690 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1991., nakon što je 1988. postignut dogovor između Kraljevine Maroka i Fronte Polisario koji predviđa tranzicijsko razdoblje za pripremu referenduma u kojemu će stanovništvo Zapadne Sahare moći birati između neovisnosti i integracije s Kraljevinom Marokom. Primirje između Kraljevine Maroka i Fronte Polisario na snazi je od 1991., a nadziru ga snage operacije MINURSO. Mandat MINURSO-a obuhvaća nadzor prekida vatre, evidentiranje smanjenja marokanskih postrojbi u području odgovornosti operacije, motrenje ograničavanja postrojbi Maroka i Fronte Polisario na dodijeljena područja, identificiranje i registraciju kvalificiranih glasača, organiziranje i osiguranje provedbe slobodnog referenduma i objavu rezultata, te smanjenje ugroza od neeksplozivnih minsko-eksplozivnih sredstava. Kako organizacija referenduma iz političkih razloga nije bila moguća, mandat operacije dopunjen je promatranjem prekida vatre i provedbom mjera za jačanje povjerenja.

Na sigurnosnu situaciju u području operacije trenutačno ponajprije utječu konstantne tenzije između marokanskih snaga sigurnosti i snaga Fronte Polisario te učestale eskalacije napetosti na području Guerguerata (Al Guerguerat) na jugozapadnom dijelu zone razdvajanja. Veliki sigurnosni problem su i minska polja s obje strane zone razdvajanja. Zbog djelovanja radikalnih islamističkih skupina u susjednim zemljama, i dalje su na snazi povišene mjere sigurnosti iako nema zabilježenih izravnih prijetnji za područje Zapadne Sahare.

Operacija potpore miru u Zapadnoj Sahari (MINURSO) ključna je za izgradnju održive stabilnosti, ne samo područja Zapadne Sahare već i za izgradnju sigurnosti i ekonomskog prosperiteta sjeverozapadne Afrike u cjelini, čime se pridonosi i smanjenju migracijskih pritisaka na Europu. Nakon provedenog preustroja strukture snaga u operaciji MINURSO tijekom 2019. kada je smanjen broj međunarodnih vojnih promatrača za 15 % te daljnjeg smanjenja proračuna operacije i posljedičnog smanjenja broja međunarodnih vojnih promatrača za još 10 %, što u 2020. predstavlja ukupno smanjenje za 25 %, Republika Hrvatska od provedbe rotacije u rujnu 2020. nastavlja sudjelovanje s pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

S obzirom na smanjenje ukupnog broja promatrača i na činjenicu da se ova operacija odvija na sjeverozapadnom dijelu afričkog kontinenta u kojem razina sigurnosne ugroze nije tako izražena kao u drugim dijelovima središnje Afrike te da Republika Hrvatska trenutačno ne sudjeluje u drugim operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda na afričkom kontinentu, predlažemo nastavak sudjelovanja u operaciji potpore miru u Zapadnoj Sahari (MINURSO) u 2021. i 2022. upućivanjem do pet pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske uz mogućnost rotacije.

Operacija potpore miru Ujedinjenih naroda u Libanonu (UNIFIL)

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske u operaciji potpore miru u Libanonu (UNIFIL) sudjeluju od srpnja 2007. Na temelju Odluke od 31. listopada 2018. u operaciju potpore miru u Libanonu (UNIFIL) bilo je moguće uputiti do 70 pripadnika. U 2018. i 2019. u operaciji su sudjelovala 53 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, 52 pripadnika

satnije za opću inženjerijsku potporu od travnja 2018. do svibnja 2019. u sastavu kontingenta Talijanske Republike, dok je jedan stožerni časnik angažiran na poziciji časnika za vezu u zapovjedništvu misije.

Operacija potpore miru u Libanonu (UNIFIL) uspostavljena je rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 425/426 od 19. ožujka 1978. radi verificiranja izraelskog povlačenja iz Libanona, održanja mira i sigurnosti te pružanja potpore libanonskoj vladi u uspostavi uprave na cijelom državnom teritoriju. Danas UNIFIL djeluje u okviru Rezolucije 1701 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda kojom je operacija proširena uključivanjem pomorske komponente. Uz zadaće definirane početnim mandatom UNIFIL nadzire prekid neprijateljstava te osigurava pristup humanitarnoj pomoći civilnom stanovništvu kao i siguran povratak raseljenih osoba.

Iako se suradnja libanonskih snaga s UNIFIL-om te Trilateralna koordinacija između UNIFIL-a, Libanonskih oružanih snaga i Izraelskih obrambenih snaga može ocijeniti pozitivnom, ostaje zabrinutost zbog brojnih kršenja Rezolucije Vijeća sigurnosti 1701 te činjenice da uzroci sukoba još nisu riješeni. U tom kontekstu, stalni čimbenici nestabilnosti ponajprije su složena društvena i politička situacija koju karakterizira nacionalna i posebno vjerska raznolikost, potom utjecaj oko 1,5 milijuna službeno registriranih izbjeglica (približno 25 % libanonske populacije), povijesni kontekst te naslijeđe dugotrajnoga građanskoga rata.

Na sigurnosnu situaciju u Libanonu reflektiraju se i vanjski čimbenici nestabilnosti među kojima treba istaknuti utjecaj suprotstavljenih interesa susjednih zemalja Izraela, Irana i Saudijske Arabije.

Stoga će UNIFIL i u predstojećem razdoblju imati ključnu ulogu u izgradnji regionalne stabilnosti, pri čemu se poseban naglasak stavlja na konsolidaciju konflikata na relaciji Libanon – Sirija – Izrael. Rješavanje ovoga konflikta ključni je preduvjet za izgradnju dugoročno održivog mira i stabilnosti na Bliskom istoku.

Stanje sigurnosti u području odgovornosti misije potpore miru UNIFIL, uključujući liniju razdvajanja između Libanona i Izraela, relativno je mirno i bez otvorenih sukoba. Pripadnici misije nisu izravno izloženi ugrozi, a sve aktivnosti obavljaju se redovito i u skladu s postavljenim planovima.

Slijedom navedenoga, predlaže se nastavak sudjelovanja u operaciji UNIFIL, nastavkom upućivanja do tri pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2021. i 2022., uz mogućnost rotacije.

IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Financijska sredstva za provedbu ove Odluke osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcijama za 2021. i 2022. godinu i u okviru su limita određenih za Ministarstvo obrane Smjernicama za izradu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcijama za 2022. i 2023.

Prijedlog

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18 i 70/19), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ 2020. donio je

ODLUKU**O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE
U OPERACIJAMA POTPORE MIRU UJEDINJENIH NARODA****I.**

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske u 2021. i 2022. upućuju se, uz mogućnost rotacije, u operacije potpore miru Ujedinjenih naroda:

- u Indiju i Pakistan (UNMOGIP) - do devet pripadnika
- u Zapadnu Saharu (MINURSO) - do pet pripadnika
- u Libanon (UNIFIL) - do tri pripadnika.

II.

Izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda iz točke I. ove Odluke bit će dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

Klasa:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ź E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda u Indiji i Pakistanu, Zapadnoj Sahari i Libanonu. Temelj za donošenje Odluke je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18 i 70/19) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje. U operacije potpore miru Ujedinjenih naroda u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP), Zapadnoj Sahari (MINURSO) te Libanonu (UNIFIL), upućuje se tijekom 2021. i 2022. sveukupno do 17 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Točkom II. utvrđuje se da će izvješće o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda iz točke I. ove Odluke biti dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

Točkom III. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska

Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 54. stavka 2. u svezi s člankom 3. stavka 1. točkom 12. Zakona o obrani („Narodne novine“ broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18. i 70/19.), na prijedlog ministra obrane, donosim

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost za donošenje odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u operacijama potpore miru Ujedinjenih naroda u 2021. i 2022. godini, uz mogućnost rotacije, u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 018-01/20-02/3 URBROJ: 512-01-20-24 od 20. listopada 2020. godine:

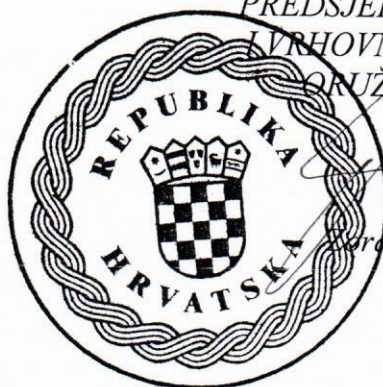
- u Indiji i Pakistanu (UNMOGIP) – do devet pripadnika,
- u Zapadnoj Sahari (MINURSO) – do pet pripadnika,
- u Libanonu (UNIFIL) – do tri pripadnika.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 807-03/20-03/11
URBROJ: 71-03-01/2-20-02

Zagreb, 21. listopada 2020.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
VRHOVNI ZAPOVJEDNIK
ORUŽANIH SNAGA

Zoran Milanović